

УДК 336.62

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-2-7>**Нікольчук Ю.М.**

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри фінансів, обліку та аудиту,
Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7466-2558>

Yuliia Nikolchuk

Khmelnytskyi Cooperative Trade and Economic Institute

Лопатовська О.О.

викладач кафедри фінансів, обліку та аудиту
Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9301-3833>

Oksana Lopatovska

Khmelnytskyi Cooperative Trade and Economic Institute

Пономарьова К.В.

магістрант освітньої програми
«Фінанси, банківська справа та страхування»,
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут

Karina Ponomarjova

Khmelnytskyi Cooperative Trade and Economic Institute

АРХІТЕКТОНІКА МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

ARCHITECTURE OF THE LIQUIDITY AND LIQUIDITY MANAGEMENT MECHANISM OF THE ENTERPRISE

Анотація. У статті розглянуто існуючі структурні компоненти механізму управління ліквідністю та платоспроможністю вітчизняних підприємств. За результатами дослідження численних напрацювань науковців визначено ключові напрями управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства та складові фінансового механізму управління ними. Авторами статті проведено дослідження різних поглядів щодо структуризації фінансового механізму управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства, зокрема, виділені його структурні елементи: мета, завдання, методи та важелі управління, принципи, компоненти системи управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства. Проведене дослідження щодо управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства дозволяє констатувати, що використання цього інструменту на рівні господарюючого суб'єкта забезпечить дотримання оптимального рівня його ліквідності та платоспроможності або його зміну в напрямку стабілізації та подальшого ефективного розвитку діяльності суб'єкта господарювання в сучасних умовах.

Ключові слова: ліквідність, платоспроможність, структурні компоненти, система управління, механізм, фактори впливу.

Abstract. The article examines the existing structural components of the liquidity and solvency management mechanism of domestic enterprises. Based on the results of the research of numerous studies of scientists, the key directions of managing the liquidity and solvency of the enterprise and the components of the financial mechanism of their management have been determined. The authors defined the purpose, tasks and factors influencing the management of liquidity and solvency of the enterprise. It was found that scientists propose a system of interdependence of the effective activity of the business entity and its stable development based on liquidity management. The article examines the stages of managing liquidity and solvency of enterprises, including from the standpoint of a system-process approach. According to this approach, the control subsystem should be considered in an inseparable unity of control subjects and their parameters, which through the control mechanism affect the controlled subsystem. The liquidity and solvency management policy of any business entity should be considered as a set of interconnected subsystems, namely: target, functional, provision and "feedback". The authors of the article conducted a study of different views on the structuring of the financial mechanism of managing the liquidity and solvency of the enterprise, in particular, the structural elements of managing the liquidity and solvency of the enterprise were selected, the principles of managing the liquidity and solvency of the enterprise were grouped: sufficiency, scientificity, systematicity, continuity, economy, phasing, reliability and preservation aspects. The article reflects the main directions of liquidity and solvency management, as well as measures aimed at achieving effective functioning of the enterprise by maintaining their sufficient level, in terms of two main directions: reducing current internal and external financial obligations and increasing the amount of monetary assets in the current period, which will allow early detection and prevention of crisis phenomena, aimed at solving specific tasks related to ensuring the effective operation of the economic entity. According to the authors, the conducted research on the management of liquidity and solvency of the enterprise allows us to state that the use of this tool at the level of the business entity will ensure compliance with the optimal level of its liquidity and solvency or its change in the direction of stabilization and further effective development of the business entity.

Keywords: liquidity, solvency, structural components, management system, mechanism, influencing factors.

Постановка проблеми. В сучасних умовах (повномасштабне вторгнення в Україну росії, пандемія) діяльність вітчизняних підприємств суттєво ускладнюється тривалою кризою неплатежів, зростанням дебіторської та кредиторської заборгованостей, гострим дефіцитом фінансових ресурсів та несечасним здійсненням розрахунків контрагентами. За таких умов підвищується значущість системи управління фінансовим станом підприємства загалом та його окремих напрямків зокрема. Одним із компонентів сучасної практики управління фінансами господарюючих суб'єктів є управління їхньою ліквідністю та платоспроможністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню окремих теоретичних та практичних аспектів управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства, зокрема структурним компонентам, присвячували свої праці такі науковці, як: Бобрик А. П., Люта О. В., Пігуль Н. Г., Глядько К., Старостенко Г. Г., Щербань О. Д., Цюпа М.-М. П., Насібова О. В., Папуцин В. М. та інші.

Незважаючи на велику кількість наукових праць, в сучасних умовах залишається ряд невирішених проблем, які потребують подальших та ґрунтовних досліджень у цьому напрямку.

Метою дослідження є подальший розвиток теоретичних та практичних аспектів структуризації механізму управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Діяльність кожного господарюючого суб'єкта супроводжується рухом грошових коштів, ефективне управління якими дозволяє забезпечити підприємство усіма необхідними ресурсами та своєчасно здійснювати розрахунки з контрагентами, гарантуючи його платоспроможність. Розглянемо основні підходи вчених до поняття «управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства».

Колектив авторів у складі Лютої О. В., Пігуль Н. Г. і Глядько К. під управлінням ліквідністю та платоспроможністю підприємства розуміють процес розробки та прийняття ефективних управлінських рішень щодо виконання ним своїх зобов'язань в повному обсязі і у встановлені строки за рахунок наявних платіжних засобів з метою забезпечення стабільного розвитку суб'єкта господарювання як в поточному так і в перспективному періоді [1, с. 16].

Більш «компонентного» підходу до трактування цього поняття дотримується Цюпа М.-М. П. На її думку, управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства – це сукупність принципів та заходів з розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням ефективного функціонування підприємства, шляхом забезпечення оптимальної кількості фінансових ресурсів та активів, політики щодо їх формування та розподілу [2].

Головною метою управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства вважається забезпечення оптимального рівня його ліквідності та платоспроможності в напрямку стабілізації та подальшого ефективного розвитку діяльності суб'єкта господарювання [1, с. 15].

До завдань управління ліквідністю відносяться:

- здійснення діагностики рівня (стану) ліквідності;
- оцінка впливу дії факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на ліквідність підприємства;
- управління активами за термінами погашення;
- управління вартістю ресурсів, які використовуються для забезпечення ліквідності;
- прогнозування потреби в ліквідних коштах [3, с. 208].

Для вітчизняних підприємств запровадження ефективної системи управління ліквідністю та платоспроможністю є стратегічним завданням їхнього виживання на сучасному ринку. Адже, такий підхід дасть можливість врахувати причинно-наслідкові зв'язки окремих явищ господарської діяльності, які мають прямий чи опосередкований вплив на платоспроможність суб'єкта господарювання.

Варто відмітити, що ліквідність і платоспроможність підприємства є результатом складної системи причинно-наслідкових процесів, ефективне управління якими дозволить забезпечити виживання і процвітання підприємства як в поточному періоді, так і в стратегічній перспективі. Фактори впливу на збільшення та зменшення ліквідності підприємства систематизовані в табл. 1.

Старостенко Г. Г. в своєму дослідженні, присвяченому особливостям управління ліквідністю малого підприємства, пропонує систему взаємозалежності ефективної діяльності суб'єкта господарювання та його стабільного розвитку на основі управління ліквідністю (рис. 1).

На думку Лютої О. В., Пігуль Н. Г. і Глядько К., процес управління ліквідністю та платоспроможністю під-

Таблиця 1 – Фактори впливу на ліквідність підприємства [4, с. 594]

Фактори збільшення ліквідності	Фактори зменшення ліквідності
<ul style="list-style-type: none"> – одержання довгострокового кредиту; – інвестування капіталу; – прибуток; – амортизаційні відрахування; – скорочення дебіторської заборгованості; – скорочення запасів; – повернення наданих позик; – продаж позаоборотних активів 	<ul style="list-style-type: none"> – погашення довгострокових позик; – грошові виплати; – збитки; – податки на доход від дооцінки активів; – збільшення дебіторської заборгованості; – погашення короткострокових кредитів; – інвестиції в основні кошти; – використання резервних коштів
<p>Інші фактори:</p> <ul style="list-style-type: none"> – якісна структура активів за швидкістю їх трансформації в грошові кошти; – структура джерел коштів за терміном їх погашення; – розмір кінцевого фінансового результату підприємства; – швидкість обертання оборотного капіталу; – забезпеченість підприємства оборотних капіталом та окремими їх елементами 	

приємств повинен відбуватися в певній послідовності, що відображена на рис. 2.

Старостенко Г. Г. в своїх наукових публікаціях дотримується думки, що управління ліквідністю та платоспроможністю суб'єкта господарювання необхідно розглядати з позиції системно-процесного підходу, що являє собою складну структурно-функціональну цілісність, складові якої упорядковані таким чином, що здійснюється управлінський вплив керуючої підсистеми на керовану підсистему через механізм превентивного і реактивного антикризового управління [5, с. 102].

За такого підходу, керуюча підсистема має розглядатися в нерозривній єдності суб'єктів управління та їх параметрів, що через механізм управління впливають на керовану підсистему. До переваг такої побудови процесу управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства можна віднести:

– чіткий розподіл функцій, повноважень та обов'язків дозволяє уникнути конфліктних ситуацій та їхнє дублювання;

– наявність науково обґрунтованої системи принципів управління забезпечує формування певних правил поведінки суб'єктів управління;

– чіткі зв'язки субординації та координації створюють налагоджений механізм прийняття управлінських рішень [5, с. 102].

Автор також переконує, що при формуванні політики управління ліквідністю та платоспроможністю будь-якого суб'єкта господарювання, варто розглядати її як сукупність взаємопов'язаних підсистем, а саме: цільової, функціональної, забезпечення та «зворотного зв'язку» (табл. 2).

Для забезпечення ефективної системи управління будь-яким об'єктом, необхідний чітко сформований механізм. Механізм управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства розглядається, як цілеспрямована діяльність керівництва підприємства із забезпечення його коротко- та довготермінової платоспроможності, оптимізація боргового навантаження та підвищення ефективності використання коштів, що надійшли на підприємство в результаті

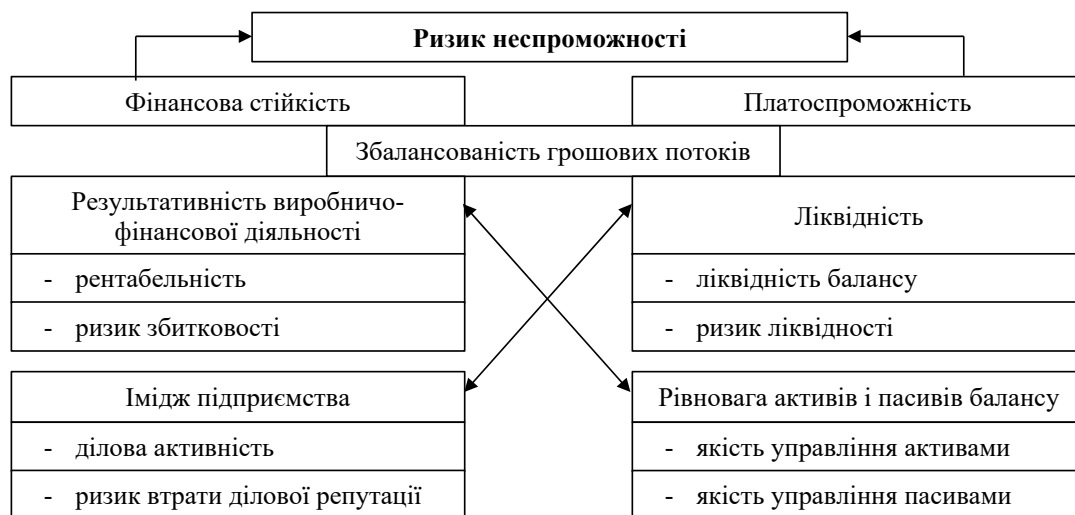

Рисунок 1 – Ліквідність в системі стабільного розвитку суб'єктів господарювання [5, с. 100]

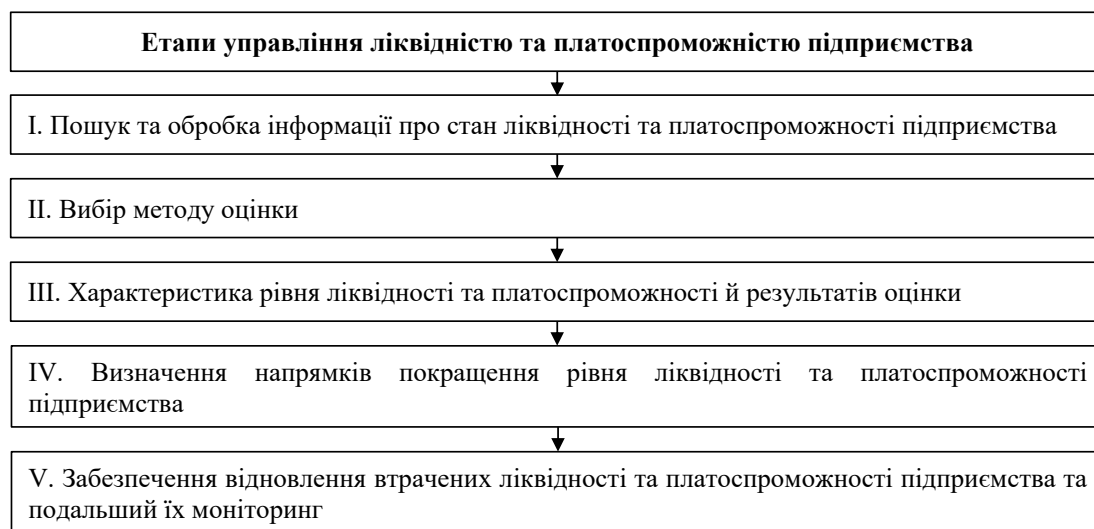

Рисунок 2 – Основні етапи процесу управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства [1, с. 17]

Таблиця 2 – Компоненти системи управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства

Підсистема	Зміст підсистеми
Цільова	є базою для визначення напрямів діяльності, організаційної структури, задач та інструментарію управління, а відсутність цілей обумовлює неефективність діяльності підприємства. Цілі повинні будуватися виходячи із можливостей підприємства (фінансові, матеріально-технічні, кадрові тощо), узгоджуватися із загальною стратегією діяльності підприємства, відповідати реальним умовам діяльності і забезпечувати ефективність здійснення антикризового управління ліквідністю підприємства
Функціональна	відповідає за розробку та реалізацію процедур з моніторингу, планування, регулювання та контролю у контексті управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства
Забезпечення	– методичне – сукупність методів та інструментів, за допомогою яких здійснюється вплив керуючої підсистеми на керовану; – інформаційне – сукупність взаємопов'язаних елементів, що забезпечують збір, обробку інформації та формування висновків, і дають можливість оперативно приймати необхідні управлінські рішення; – матеріально-технічне – основні засоби та нематеріальні активи, необхідні для функціонування системи антикризового управління ліквідністю; – кадрове – персонал з відповідним рівнем кваліфікації, а також сукупність засобів, що сприяють підвищенню продуктивності їх праці; – нормативно-правове – сукупність внутрішньогосподарських положень, законодавчих і нормативно-правових актів України, що регулюють діяльність підприємства
«Зворотного зв'язку»	передбачає рух інформаційних потоків від суб'єкта прийняття рішень до суб'єкта їх виконання, і навпаки. По каналах «зворотного зв'язку» від виконавців до менеджерів передається інформація про стан об'єкта управління, що дозволяє здійснювати поточний контроль, вчасно виявляти відхилення і оперативно приймати управлінські рішення

Джерело: сформовано автором на основі [5; 6]

його операційної діяльності та виникнення боргових зобов'язань [2].

Вітчизняні науковці дотримуються різних поглядів щодо структуризації фінансового механізму управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. Так, Цюпа М.-М. П. в своїх наукових працях пропонує наступну структуру цього механізму (рис. 3).

На нашу думку, автором більш детального підходу в напрямку виокремлення компонентів системи управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства є Щербань О. Д. Її версія структури фінансового механізму управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства представлена на рис. 4.

З метою вирішення можливих проблем, пов'язаних з оцінкою та управлінням ліквідністю та платоспроможністю підприємства, науковці рекомендують використовувати різні показники та засоби, інструменти та підходи, до яких належать факторинг, трансфертне ціноутворення, податкове планування, ухилення від податків та інші [3, с. 209].

Під час організації і реалізації процесу управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства необхідно дотримуватись таких принципів, як: достатність, науковість, системність, безперервність, економічність, етапність, надійність і збереження активів [2].

Основні напрями управління ліквідністю і платоспроможністю, а також заходи, які спрямовані на досягнення ефективного функціонування підприємства шляхом підтримки їхнього достатнього рівня, зображені на рис. 5.

Функціонування системи управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства, як механізму раннього виявлення та попередження кризових явищ, спрямоване на вирішення наступних завдань:

- кількісна оцінка ліквідності і платоспроможності;
- розробка прогнозів і планів ліквідності і платоспроможності на різні часові періоди;
- моніторинг ліквідності і платоспроможності;
- аналіз ліквідності і платоспроможності;
- ідентифікація факторів і кризових ситуацій, які спричиняють погіршення ліквідності і платоспроможності, і розробка заходів для їхнього усунення;
- контроль за реалізацією заходів із відновлення ліквідності і платоспроможності [2].

Управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства відбувається у відповідності до поставлених цілей, обґрунтування яких являється безпосередньо початковим етапом формування системи управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства.

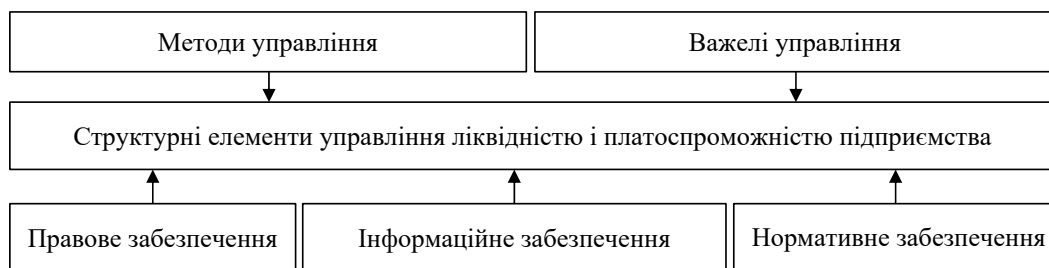

Рисунок 3 – Структурні елементи процесу управління ліквідністю платоспроможністю підприємства [2]

Рисунок 4 – Основні складові фінансового механізму управління ліквідністю підприємства [3, с. 209]

Рисунок 5 – Основні напрями управління платоспроможністю [2]

До конкретних цілей управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства відносяться:

- підтримка безпечного співвідношення власних та позикових коштів;
- забезпечення своєчасного виконання боргових зобов'язань;
- мінімізація загальних витрат на обслуговування боргових зобов'язань;
- помірний розподіл боргових зобов'язань у часі;
- підтримка достатнього рівня ліквідності для обслуговування боргових зобов'язань;
- пошук та використання вигідних джерел залучення позикових коштів [2].

Висновки. Отже, управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства можна охарактеризувати як сукупність принципів та заходів з розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням ефективного функціонування підприємства, шляхом забезпечення оптимальної кількості фінансових ресурсів та активів, політики щодо їх формування та розподілу. Метою управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства вважається забезпечення оптимального рівня його ліквідності та платоспромож-

ності в напрямку стабілізації та подальшого ефективного розвитку діяльності суб'єкта господарювання.

Етапами процесу управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства є: пошук та обробка інформації про стан ліквідності та платоспроможності підприємства; вибір методу оцінки; характеристика рівня ліквідності та платоспроможності й результатів оцінки; визначення напрямків покращення рівня ліквідності та платоспроможності підприємства; забезпечення відновлення втрачених ліквідності та платоспроможності підприємства та подальший їх моніторинг.

Фінансовий механізм управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства розглядається, як цілеспрямована діяльність керівництва підприємства із забезпечення його коротко- та довготермінової платоспроможності, оптимізація боргового навантаження та підвищення ефективності використання коштів, що надійшли на підприємство в результаті його операційної діяльності та виникнення боргових зобов'язань. Цей механізм включає в себе такі компоненти, як: забезпечення, політика підприємства, інструменти управління і управління ризиком.

Бібліографічний список:

1. Люта О. В., Пігуль Н. Г., Глядько К. Теоретичні засади управління ліквідністю та платоспроможністю підприємств. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2019. № 4. С. 14–23. URL: <https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/media/attachments/2019/12/20/2-14-23.pdf> (дата звернення: 03.02.2023).
2. Цюпа М.-М. П. Управління платоспроможністю підприємства. URL: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/2133/> (дата звернення: 03.02.2023).
3. Щербань О. Д. Стратегічні орієнтири управління ліквідністю та діловою активністю підприємства. *Економічний аналіз*. 2016. Т. 23. № 2. С. 206–212. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/1088/866> (дата звернення: 03.02.2023).
4. Насібова О. В., Папуцин В. М. Теоретичні аспекти управління ліквідністю та діловою активністю підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. № 12. С. 591–596. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/98.pdf (дата звернення: 03.02.2023).
5. Старостенко Г. Г. Управління ліквідністю малого підприємства: теоретичний аспект. *Причорноморські економічні студії*. 2017. № 16. С. 98–104. URL: http://bses.in.ua/journals/2017/16_2017/23.pdf (дата звернення: 03.02.2023).
6. Бобрик А. П. Антикризове управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/100.pdf> (дата звернення: 03.02.2023).
7. Виноградня В. М., Бурдонос Л. І. Перспективна платоспроможність у забезпеченні фінансової стабільності підприємства. *Економічний вісник університету*. 2021. № 50. С. 162–168. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2021_50_20 (дата звернення: 03.02.2023).
8. Голубко А. І. Управління оборотними активами підприємства. Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 14–23 березня 2018 р. 2018. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/195352865.pdf> (дата звернення: 03.02.2023).
9. Григорук Т., Ніколаєва А. Ефективне управління ліквідністю та платоспроможністю як фактор стабільної діяльності підприємства. Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (27.10.2020) Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2020. С. 505–506. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18921/1/Grygoruk505-506.pdf> (дата звернення: 03.02.2023).
10. Дудчик О. Ю., Грушко Т. І. Управління платоспроможністю та ліквідністю підприємств сфери інформації та телекомунікації та формування системи їх забезпечення. *Економіка і суспільство*. 2017. №13. С. 1088–1092. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/182.pdf (дата звернення: 03.02.2023).
11. Іванчук Н. В. Удосконалення факторного аналізу платоспроможності підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 57. С. 133–138. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/57_2020/26.pdf (дата звернення: 03.02.2023).
12. Ковальчук Н. О., Федішин М. П., Жаворонок А. В. Ліквідність як критерій оптимізації структури оборотних активів підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 11(1). С. 16–19. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2019_11\(1\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2019_11(1)_5) (дата звернення: 03.02.2023).

References:

1. Lyuta O. V., Pigul N. G., Glyadko K. (2019) Teoretychni zasady upravlinnya likvidnistyu ta platospromozhnistyu pidpryyemstv [Theoretical principles of liquidity and solvency management of enterprises]. *Visnyk SumDU. Seriya «Ekononika»*. Vol 4. P. 14–23. Available at: <https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/media/attachments/2019/12/20/2-14-23.pdf> (accessed 03 February 2023).
2. Syupa M.-M. P. (2018) Upravlinnya platospromozhnistyu pidpryyemstva [Solvency management of the enterprise]. Available at: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/2133/> (accessed 03 February 2023).

3. Shherban O. D. (2016) Strategichni oriyentyry upravlinnya likvidnistyu ta dilovoyu aktyvnistyu pidpryyemstva [Strategic guidelines for management of liquidity and business activity of the enterprise]. *Ekonomichnyj analiz*. Vol. 2. P. 206–212. Available at: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/1088/866> (accessed 03 February 2023).
4. Nasibova O. V., Papucyn V. M. (2017) Teoretychni aspekty upravlinnya likvidnistyu ta dilovoyu aktyvnistyu pidpryyemstva [Theoretical aspects of management of liquidity and business activity of the enterprise]. *Ekonomika i suspilstvo*. Vol. 12. P. 591–596. Available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/98.pdf (accessed 03 February 2023).
5. Starostenko G. G. (2017) Upravlinnya likvidnistyu malogo pidpryyemstva: teoretychnyj aspekt [Liquidity management of a small enterprise: theoretical aspect]. *Prychornomorski ekonomichni studiyi*. Vol. 16. P. 98–104. Available at: http://bses.in.ua/journals/2017/16_2017/23.pdf (accessed 03 February 2023).
6. Bobryk A. P. (2016) Antykryzove upravlinnya likvidnistyu ta platospromozhnistyu pidpryyemstva [Anti-crisis management of liquidity and solvency of the enterprise]. Available at: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/100.pdf> (accessed 03 February 2023).
7. Vynogradnya V. M., Burdonos L. I. (2021) Perspektyvna platospromozhnist u zabezpechenni finansovoyi stabilnosti pidpryyemstva [Prospective solvency in ensuring the financial stability of the enterprise]. *Ekonomichnyj visnyk universytetu*. Vol. 50. P. 162–168. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2021_50_20 (accessed 03 February 2023).
8. Golubko A. I. (2018) Upravlinnya oborotnymi aktyvamy pidpryyemstva [Management of current assets of the enterprise]. Materialy XLVII nauko-tekhnichnoyi konferenciyi pidrozdiliv VNTU, Vinnycya, 14–23.03.2018. Available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/195352865.pdf> (accessed 03 February 2023).
9. Grygoruk T., Nikolayeva A. (2020) Efektyvne upravlinnya likvidnistyu ta platospromozhnistyu yak faktor stabilnoyi diyalnosti pidpryyemstva [Effective management of liquidity and solvency as a factor of stable activity of the enterprise]. Innovacijnyj rozvytok ta bezpeka pidpryyemstv v umovax neoindustrialnogo suspilstva : materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (27.10.2020). Luczk: VNU im. Lesi Ukrayinky. P. 505–506. Available at: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18921/1/Grygoruk505-506.pdf> (accessed 03 February 2023).
10. Dudchik O. Yu., Grushko T. I. (2017) Upravlinnya platospromozhnistyu ta likvidnistyu pidpryyemstv sfery informaciyi ta telekomunikaciyi ta formuvannya systemy yix zabezpechennya [Management of the solvency and liquidity of enterprises in the field of information and telecommunications and the formation of a system for their support]. *Ekonomika i suspilstvo*. Vol. 13. P. 1088–1092. Available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/182.pdf (accessed 03 February 2023).
11. Ivanchuk N. V. (2020) Udoskonalennya faktornogo analizu platospromozhnosti pidpryyemstva [Improvement of the factor analysis of the company's solvency]. *Prychornomorski ekonomichni studiyi*. Vol. 57. P. 133–138. Available at: http://bses.in.ua/journals/2020/57_2020/26.pdf (accessed 03 February 2023).
12. Kovalchuk N. O., Fedyshyn M. P., Zhavoronok A. V. (2019) Likvidnist yak kryterij optymizaciyi struktury oborotnykh aktyviv pidpryyemstva [Liquidity as a criterion for optimizing the structure of the company's current assets]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*. Vol. 11 (1). P. 16–19. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2019_11\(1\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2019_11(1)_5) (accessed 03 February 2023).

Стаття надійшла до редакції 22.02.2023